

سلاح‌ورزی چطور از اتاق بازرگانی رفت؟

خلع سلاح دموکراتیک

فرهنگستان

قصد انتخاب رئیس جدید اتاق بازرگانی چند وقتی می‌شود که با حواشی و جنجال‌های زیادی همراه بوده است. انتخاب سلاح‌ورزی به ریاست اتاق بازرگانی بعد از اظهارنظرهایی که او در مورد اتفاقات پاییز سال گذشته داشت، یکی از موضوعاتی بود که انتقادات را متوجه نتیجه انتخابات اتاق بازرگانی کرد. موضوع دیگری که متوجه برگزاری این انتخابات و انتخاب سلاح‌ورزی بود، درصلاحت و توسط حراست وزارت صمت بود، امری که مشخصاً صحت برگزاری انتخابات و تأیید صلاحیت‌ورزی را زیر سؤال می‌برد، با این همه اما طرفداران سلاح‌ورزی معتقد بودند انتخاب رئیس جدید اتاق بازرگانی، بر مبنای این اتفاق افتاده و چیزی تحت عنوان درصلاحت سلاح‌ورزی به آنها ابلاغ نشده است. دنهای بعد از تمام بحث و جنجال‌ها در فضای مجازی اوایل آبان ماه سلاح‌ورزی از ریاست اتاق بازرگانی برکنار و قرار شد انتخابات جدید در اول بهمن ماه برگزار شود. این اما پایان ماجرای اختلافات در مورد انتخاب رئیس جدید اتاق بازرگانی نبود.

انتخاب رئیس جدید اتاق بازرگانی و حواشی ادامه‌دار سلاح‌ورزی

۲۷ دی ماه بود که نایب رئیس اتاق بازرگانی دعوت‌نامه انتخابات اتاق بازرگانی را به اعضای اتاق بازرگانی سراسر کشور ابلاغ کرد. بعد از ماجرای برکناری سلاح‌ورزی و ابطال انتخابات اتاق، سلاح‌ورزی بار دیگر نامزد انتخابات ریاست اتاق شد اما این بار نیز از طرف وزارت اطلاعات صلاحیت او رد شد. اما به نظر می‌رسید که سلاح‌ورزی قصد ندارد از انتخابات اتاق بازرگانی کناره‌گیری کند، بر همین اساس، بعد از اعلام اسامی نامزدهای انتخابات اتاق، با صدور بیانیه‌ای از یکی از نامزدهای انتخابات، حمایت کرد و از اعضای اتاق نیز خواست که به نامزد مورد حمایت او یعنی معماری رای بدهند، با این حال، اما رئیس اتاق بازرگانی صمد حسن‌زاده بود و گزینه مورد حمایت سلاح‌ورزی در انتخابات هم رای نیابرد تا سلاح‌ورزی بار دیگر در تلاش برای نفوذ به اتاق بازرگانی ناکام بماند. نکته قابل توجه در این میان این است که این موضوع از جانب برخی از اعضای اتاق مطرح می‌شد که این احتمال وجود داشت که در صورت عدم حمایت سلاح‌ورزی از فرج الله

معماری، او اکنون به عنوان رئیس اتاق انتخاب شده باشد، امری که مویذ این گزاره بود که اجماع نظر در مورد عدم صلاحیت سلاح‌ورزی بر ریاست اتاق، علاوه بر قانون حتی مورد اجماع اعضای اتاق نیز قرار داشته است. با این همه پای برخی از این جنجال‌ها و حواشی به جلسه انتخابات در اتاق نیز باز شد و سلاح‌ورزی پیش از شروع جلسه انتخابات پشت تریبون رفت و از رئیس شورای نظارت بر اتاق بازرگانی ایران گله کرد، امری که صادقی، رئیس شورای نظارت در پاسخ به اظهارات سلاح‌ورزی، گفت: «ما باید تابع قانون باشیم و جای این صحبت‌ها در اتاق و رسانه‌ها نیست. اگر ایرادی وجود دارد، باید در محاکم قضایی پیگیری شود.»

قصد پرپیچ‌وخم رئیس اتاق

رئیس اتاق بازرگانی تنها رئیس یک بخش خصوصی نیست. او با پذیرش ریاست اتاق، مجوز حضور در جلسات و تصمیم‌گیری‌های دولتی را پیدا می‌کند. شورای پول و اعتبار، شورای عالی بورس، شورای گفت‌وگو دولت و بخش خصوصی، هیات واگذاری، شورای عالی مدیریت و برنامه‌ریزی اقتصادی، شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ از جمله شوراهای مهمی به شمار می‌رود که رئیس اتاق در آن حضور پیدا می‌کند. بر همین مبنای ریاست اتاق بازرگانی، جایگاه مهم و قابل توجهی به شمار می‌رود که در تصمیم‌گیری‌های دولتی در این حوزه نیز موثر واقع می‌شود. همین امر نیز حواشی ایجاد شده در جریان انتخابات رئیس اتاق را بیش از گذشته مورد توجه قرار داد. قصد از آنجا شروع شد که اوایل آبان ماه، خیر برکناری سلاح‌ورزی، در رسانه‌ها، منتشر شد؛ امری که بلافاصله با واکنش سلاح‌ورزی همراه شد. در حالی که خبر برکناری از سوی هیات نظارت اعلام شد، سلاح‌ورزی گفت این نشست منجر به تنظیم صورت جلسه نشده است و جلسه بدون نتیجه خاتمه پیدا کرده است. پیش از این مخالفت‌ها با انتخاب سلاح‌ورزی و تخلفات رخ داده در انتخابات اتاق، ۳۰ نماینده مجلس در مکاتبه‌ای از وزیر صمت خواستند به تخلفات انتخابات رسیدگی کند. قصد این بود که پیش از برگزاری انتخابات، صلاحیت داوطلبان شرکت‌کننده در انتخابات می‌بایست توسط سازمان حراست کل کشور بررسی شود و یک بازه زمانی ۱۰ روزه برای بررسی صلاحیت‌ها زمان لازم است. اما در جریان برگزاری

نام ایران در چه شرایطی از ذیل توصیه شماره ۷ گروه ویژه اقدام مالی خارج شد؟

معنای عقب‌نشینی FATF

توسط ایران است. برای بررسی این موضوع با مجید شاکری، اقتصاددان گفت‌وگو کردیم که در ادامه می‌خوانید.

حذف ایران از توصیه ۷ ربطی به پرونده معروف FATF ندارد

شاکری ابتدا به این موضوع تأکید کرد که حذف این بند، ارتباطی با پرونده معروف FATF ندارد و توضیح داد: این موضوع ربطی به پرونده معروف FATF که معنایی از سال ۹۵، ۹۴ شروع شده، ندارد. یک توصیه در توصیه‌های FATF وجود دارد، به نام توصیه ۷، که مربوط به مقررات حوزه موسیقی و منع اشاعه و امثال این موارد است. اصلاً توصیه ۷ ماه‌ها زایی در برنامه اقدام FATF، برای ایران ندارد، اما چون ارجاع توصیه ۷ به فرصت مصوب سازمان ملل در حوزه‌اشاعه تسلیحات و موسیقی است و شامل کسانی می‌شود که ذیل تحریم‌های سازمان ملل تعریف شدند، با توجه به اینکه سال هشتم برجام گذشته است و به صورت اتماتیک‌وار، خیلی از کشورها از لیست تحریم‌های سازمان ملل خارج شدند، باید پیگیری می‌شد که FATF از کشورهای عضو می‌خواست با توجه به اینکه این عاملان ایرانی در تحریم‌های سازمان ملل حضور ندارند، آنها هم از ذیل اقدامات احتیاطی مربوط به توصیه ۷، اینها را حذف بکنند. کشورهای دیگر این اقدام را انجام دادند، یعنی FATF این را پذیرفته و به کشورهای دیگر هم گفته که ذیل توصیه ۷، نگرانی درباره آنها وجود

جوابیه سازمان برنامه‌بود چه به گزارش «فرهنگستان»

تجمیع سهم بودجه‌ای موضوع‌های فرهنگی در قالب یک حکم کلی در لایحه بودجه ۱۴۰۳

ضمن قدردانی از طرح دیدگاه‌های آن روزنامه، به آگاهی می‌رساند:

حکم مذکور از لایحه بودجه ۱۴۰۳ حذف نگردیده است بلکه اصلاح و با احکام فرهنگی مشابه در قالب یک حکم کلی به شرح ذیل تجمیع شده است: در راستای ارتقای اخلاق و فرهنگ اسلامی و همچنین ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، حمایت از تحکیم خانواده و جمعیت و رفع موانع رشد و شکوفایی بانوان، شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت مندرج در این قانون مکلفند یک درصد (۱٪) از اعتبارات هزینه‌ای خود را برای هم‌افزایی و ارتقای

مهدی طالقانی که جانانه از میراث پدر در برابر

التهام منافقین محافظت می‌کرد، درگذشت

فرزند خلف پدر طالقانی

۴۵ سال پس از آنکه طالقانی پدر، مبارز برجسته انقلابی درگذشت، طالقانی پسر که او نیز از نقش آفرینان در دوران انقلاب اسلامی بوده و طعم زندان چشیده است، دار فانی را وداع گفت. سید مهدی علایی طالقانی روزیکشنبه یکم بهمن به علت بیماری ریوی - تنفسی در آی. سی. یو بیمارستان خاتم‌الانبیاء تهران درگذشت. در ادامه به مناسب درگذشت مهدی علایی طالقانی ضمن معرفی مختصر وی، تلاشش در ارائه روایتی واقعی از شخصیت آیت‌الله طالقانی را بررسی کرده‌ایم. تلاشی که مورد تجلیل رهبر انقلاب نیز قرار گرفت.

برای حفظ نام پدر قید کار سیاسی را زدیم

مهدی طالقانی حاصل ازدواج سید محمود با همسر اولش یعنی «بتول» اعلای طالقانی است. او متولد ۱۳۲۹ و از زندانیان دوران مبارزه با حکومت پهلوی بود که در سه دهه اخیر، به بازنمایی و تبیین افکار و آرای پدر می‌پرداخت. رهبر انقلاب تیرماه سال ۹۵ در دیدار با دست‌اندرکاران همایش آیت‌الله طالقانی، از اهتمام مرحوم مهدی طالقانی در حفظ نام پدر تقدیر کردند و معتقد بودند وی توانسته نام پدرش را آن طوری زنده نگه دارد که در زمان حیاتش بوده است. رهبر انقلاب در این باره فرمودند: «از آقا زاده مرحوم آقای طالقانی (رحمت‌الله علیه) و دوستان همکارشان تشکر می‌کنیم که نام طالقانی و بیت طالقانی را همچنان که آن شخصیت زندگی کرد و بود، حفظ کردند. بعضی از بیوت و وابستگان به شخصیت‌ها، بعد از آنکه آن شخصیت پایش از این عالم مادی بریده می‌شود و بیرون می‌رود، نام او را حفظ می‌کنند لکن محتوای او را به کلی - گاهی اوقات به ۱۸۰ درجه عکس - تغییر می‌دهند. اگر چنانچه ایشان (محمود طالقانی) - که خوب در بین برادرها به این مساله همت گماشتند - همت نمی‌کردند و یا جلونی می‌گذاشتند، شاید سرنوشت آقای طالقانی هم به همان سرنوشت دچار می‌شد اما خوب الحمدلله شما توانستید چهره آقای طالقانی را حفظ کنید. حفظ نام پدر البته هزینه‌هایی نیز برای فرزندان آیت‌الله طالقانی داشته است. آنطور که مهدی طالقانی می‌گوید، فرزندان آیت‌الله طالقانی سال‌هاست که خودشان را از سیاست کنار کشیده‌اند. برای اینکه نمی‌خواستند اگر کاری می‌کنند به اسم پدرشان تمام شده و نام او خدوش شود. از بین همه فرزندان سید محمود طالقانی فقط «اعظم» فرزند همسر دومش در عالم سیاست نقش ایفا می‌کند.

دوران مبارزه

از روزی که آیت‌الله طالقانی از زندان آزاد می‌شود فرزندان‌اش را نیز در امور مبارزاتی علیه رژیم شاهنشاهی فعال می‌کند. مهدی مسئول کمیته پزشکی می‌شود. او در عین بازرسی کمیته‌ها، تعدادی پزشک و بیمارستان را برای مجروحانی که در انقلاب درگیر می‌شدند و تیر می‌خورند، تجهیز کرده و مجروحان را به این بیمارستان‌ها منتقل می‌کند. او همچنین در جهت فراری دادن زندانیان از دست ساواک نیز نقش ایفا می‌کرده است. سید مهدی دلیل فعال شدن فرزندان آیت‌الله طالقانی در مبارزات را این‌گونه شرح می‌دهد: «فکر کنید یک سری آدم مراجعه می‌کردند و هر کدام درخواستی داشتند. به جز خانه طالقانی هم کسی نبود. خانه طالقانی بود که همه می‌شناختند. هر کدام از این آدم‌ها خواهسته‌ای داشتند. یکی پول نداشت، یکی هم صاحب‌خانه‌اش بیرونش کرده بود.»

یک دینار هم از پول آقا به ما نرسید

آیت‌الله طالقانی یکی از شخصیت‌های مبارزی است که خانواده‌اش از لحاظ اقتصادی وضعیت خوبی داشتند. مهدی طالقانی نیز این امر را تصدیق کرده و فرزند و فرودهای زندگی اقتصادیشان را این‌گونه روایت می‌کند: «همه چیه ما قبل از انقلاب کار می‌کردیم و وضع مالی مان هم خوب بود. برادرم حسین مهندس کارخانه بود و بنده کار آزاد و مغازه توزیع لوازم بدکی داشتم. عشق ماشین هم داشتم و آخرین مدل‌های خودرو را همیشه سوار می‌شدم و آقا را هم می‌خواستم جای بیروم. آقا می‌گفت تو را قرآن برو یک خودرو درست و حساسی بخر که ما بتوانیم در آن جا بگیریم! ولی بعد از انقلاب آنچنان شد که بنده از همان یک سال بعد از فوت آقا دیگر واقعاً پول نداشتم که جایی را اجاره کنم و بنشینم. به شدت وضع مالی مان بد شد و من یکی از بیشترین بدکاران شدم. تا اینکه الحمدلله الان دست‌مان به دهن‌مان می‌رسد. خدا را صد هزار مرتبه شکر. دیناری پول از آقا به ما نرسید. یک خانه در پیچ شمیران داشتیم که فروختیم و به مادرمان دادیم. با آن سن ظهر به ظهر و عصر به عصر دم نانوائی می‌رفت و نان می‌گرفت. یک‌بار در نانوائی یکی او را شناسخته و گفته بود که این خانم آقای طالقانی است که آمده نان بخرد و در صف ایستاده. نانوا! او را شناخته بود و مادرم دیگر برای نان خریدن به آنجا رفت، چون می‌گفت اینجا مرا می‌شناسند و خارج از صف می‌خواهند به من نان بدهند. بعد از فوت مادر خانه را فروختیم و نفری دوازده گیرمان آمد.»

تلاشی برای روایت صادقانه از پدر

مهدی طالقانی در عین اینکه برای روایت شخصیت پدرش تلاش می‌کرد، در این روایت جانب‌صدق را نیز رعایت می‌کرد به همین دلیل نیز مورد تجلیل رهبر انقلاب قرار گرفت. حضور موثر در ساخت سریال معمای شاه نمونه‌ای از این تلاش‌هاست. اعظم طالقانی خواهر ناتنی مهدی طالقانی به محتوای این سریال انتقاداتی وارد می‌داند که وی با استدلال گزراه‌های خواهرش وارد می‌کند. وی درباره سکانس سیلی زدن به صورت سرکرده مأموران توسط آیت‌الله طالقانی در جریان پناه دادن ایشان به شهید نواب صفوی در پاییز ۱۳۳۴ اظهار داشت: «ماجرای این سکانس در برابر چشمان خود بنده اتفاق افتاد و علت آن هم عصبانیت شدید پدرم از شکستن در منزل ما در محله قلعه وزیر و نیز بالا آمدن عده‌ای از مأموران از دیوار منزل و همچنین زیر و رو کردن اثاث خانه و کمدهای دختران بود. اصلاً این ماجرا در منزل ما اتفاق افتاد و خانم اعظم طالقانی، در آنجا نبودند که بخوانند درباره چیزی که ندیده‌اند اظهار نظر کنند.» وی همچنین بار بار بخش دیگری از اظهارات اعظم طالقانی مبنی بر اینکه «نمی‌دانم چطور وقتی به قسمت‌های زندان رفتن پدرم اشاره می‌کنند. آیت‌الله منتظری را نشان نمی‌دهند؟» گفت: «اصولاً مبارزات آیت‌الله طالقانی از سال ۱۳۱۸ و در اعتراض به کشف حجاب رضا خانی آغاز می‌شود در حالی که آیت‌الله منتظری همراه با مرحوم امام از سال ۴۲ به عرصه مبارزات آمد. در بخش زیادی از بازه زمانی مبارزات پدر، آقای منتظری اصلاً در این عرصه حضور نداشت! ایشان تنها در دوره دستگیری سال ۵۴ و در دوره کوتاهی، با پدر در زندان اوین بود. تازه در بخشی از این دوره از زندان، پدر به بهداری زندان منتقل شد و در کنار آقای منتظری نبود. بنابراین ادعای اعظم، فاقد منطق و پشتوانه تاریخی است.»

پایان حضور سلاح‌ورزی در اتاق بازرگانی

با این حال اما سلاح‌ورزی و طرفداران آن همچنان به قانونی بودن انتخاب وی تأکید کردند و به دنبال اثبات این موضوع بودند که برکناری وی از ریاست اتاق، اقدامی است که دولت با جانبداری آن را انجام داده است، در حالی که در اعلام نظر حراست و وزارت اطلاعات، مشخصاً صلاحیت سلاح‌ورزی رد شده و مواضع و رفتارهای خلاف منافع ملی و حمایت از اتفاقات سال گذشته سلاح‌ورزی از جمله موضوعاتی بود که انتخاب او را با واکنش همراه کرده بود. با این حال، سلاح‌ورزی نظر اعلام شده را نپذیرفت و در آخرین نمونه و ناظر به برگزاری مجدد انتخابات شکایتی در همین زمینه مطرح کرد که وزارت صمت شکایت اعلام شده را رد کرد؛ سلاح‌ورزی حتی بعد از اعلام برگزاری مجدد انتخابات به عنوان نامزد اعلام حضور کرد که باز هم صلاحیت او رد شد. نهایتاً پس از رد صلاحیت، سلاح‌ورزی، بیانیه‌ای منتشر کرد و از یک نامزد حمایت کرد و از اعضای اتاق خواست که به او رای دهند، که در انتخابات روز گذشته نامزد مورد حمایت او نیز رای نیاورد. امری که علاوه بر اینکه پرونده درگیری و اختلاف چند وقت سلاح‌ورزی با دولت و شورای نظارت را بست، نشان داد برخلاف آنچه ادعا می‌شد، شخص سلاح‌ورزی در میان اعضای اتاق نیز چندان مورد پذیرش نبوده است، چراکه این امر از جانب برخی اعضای اتاق نیز مطرح می‌شد که در صورت عدم حمایت سلاح‌ورزی از معماری، احتمال انتخاب او به عنوان رئیس اتاق بالا بوده است.

ندارد. این امر به طور کلی، ربطی به برنامه اقدام FATF با ایران ندارد؛ به این خاطر که اصلاً توصیه ۷، در برنامه اقدام انکاسی ندارد؛ ایران چیزی را نپذیرفته و از مکانیسم طبیعی که ناشی از سال هشتم برجام و خروج یک سری افراد از لیست تحریم‌های سازمان ملل بوده، استفاده کرده است.»

محل اختلاف ایران در برنامه FATF الحاق دو کنوانسیون CFT و پالموست

شاکری در ادامه به این موضوع تأکید کرد که در حال حاضر هیچ تغییر قابل توجهی در سیاست ایران در مورد FATF اتفاق نیفتاده و گفت: «سوال اینجاست که آیا اصلاً در ایران، افراد مخالف تکمیل برنامه اقدام FATF هستند؟ پاسخ این است که نه. همه موافقت. تنها اقدامی که درباره آن حرف وجود دارد، گاهی است که مربوط به الحاق به دو کنوانسیون CFT و پالموست است، که این ربطی به موضوع توصیه ۷ و این موارد و نامه آقای خاندوزی ندارد؛ در واقع هیچ تغییری در سیاست نظام در حوزه FATF ایجاد نشده است. این امر به جای خود کار درست و مهمی بوده است اما ربطی به برنامه FATF به عنوان موضوع مابین ما و FATF ندارد و موضوع دیگری است. در واقع چون سال هشتم برجام بوده و این موارد و ملاحظات به طور اتماتیک‌وار خارج شده است، وظیفه ما بوده که بخوایم اینها را از ذیل این بند حذف کنند که این کار انجام شده است.»

فعالیت‌ها و تولیدات فرهنگی از قبیل موضوعات قرآنی، ازدواج و خانواده، جوانی جمعیت، توانمندسازی بانوان و آسیب‌زدایی از زنان و خانواده، اردوهای زیارتی و راهیان نور و پیشرفت، یادواره‌ها و گلزارهای شهدا، کمک به مساجد، نمایشی، مطبوعاتی، رسانه‌ای نوین، نشر و کتاب و تولید محتوای فرهنگی فاخر فارسی در فضای مجازی، گردشگری، توسعه و آموزش سواد رسانه‌ای اختصاص دهند. آیین‌نامه اجرایی این بند به پیشنهاد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با همکاری معاونت امور زنان و خانواده رئیس‌جمهور و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط، ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ قانون به تصویب هیات‌وزیران می‌رسد.

مركز روابط عمومی و امور بین الملل

فرهنگستان

روز

دوشنبه ۲ بهمن ۱۴۰۲
شماره ۴۰۶۴
WWW.FDN.IR
FARHIKHTEGANDAILY

۷